

**Bijlage 4 bij het convenant
inzake de samenwerking binnen het Ministerie van Financiën
tussen het Directoraat-generaal Fiscale Zaken
en het Directoraat-generaal Douane
bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein
van het Ministerie van Financiën
door de Douane**

De samenwerking inzake Liquide middelen en Meldrecht

1. Kader bijlage

Dit is een bijlage bij het "Convenant inzake de samenwerking binnen het Ministerie van Financiën tussen het Directoraat-generaal Fiscale Zaken en het Directoraat-generaal Belastingdienst bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein van het Ministerie van Financiën door de Douane". De bepalingen van het convenant zijn onverkort van toepassing op deze bijlage.

2. Regelgeving

a. Regelgeving

Regelgeving van de Unie:

Verordening 2018/1672 van 23 oktober 2018 betreffende de controle van liquide middelen die de Unie binnenkomen of verlaten.

Nationale regelgeving:

De Algemene douanewet (Adw).

b. Doel regelgeving

Het leveren van een bijdrage aan de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering door middel van het handhaven /opleggen van:

- de aangifteplicht en de kennisgevingsverplichting voor liquide middelen die de Unie binnenkomen of verlaten.
- de kennisgevingsverplichting voor het (intracommunautair) vervoer van liquide middelen, waardevolle goederen en documenten.

3. Samenwerkende organisaties

a. DGFZ

Directoraat-generaal voor Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Verbruiksbelastingen, Douane en Internationale Aangelegenheden (VDI)
Afdeling Douane

In samenwerking met:

De Generale Thesaurie, Directie Financiële Markten (FM)

Hierna gezamenlijk aangeduid als: DGFZ

b. de Douane

Directoraat-generaal Douane (DGD)
Directie / Douane
Afdeling Handhavingsbeleid (HHB)
Hierna aangeduid als: de Douane

4. Doel samenwerking

Het efficiënt en effectief uitvoeren van toezicht en daarmee het leveren van een optimale bijdrage aan de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering zoals beschreven in onderdeel 2b.

5. Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

a. *Verantwoordelijkheid en taak DGFZ*

DGFZ is verantwoordelijk voor:

- het adviseren over het te voeren fiscaal beleid en het voorbereiden van belastingwetgeving;
- het adviseren over het internationale beleid op het gebied van fiscaliteit en de Douane.

DGFZ treedt op als opdrachtgever en is verantwoordelijk om:

- aan te geven wat er per douanetaak gehandhaafd moet worden en wat de beoogde maatschappelijke effecten zijn (het "wat");
- aan te geven welke wensen en beleidsverplichtingen er zijn ten behoeve van het handavingsplan;
- gezamenlijk met de Douane risico's en de bijbehorende handhaving vast te stellen;
- de Douane tijdig te informeren over de ontwikkeling van nieuwe beleidsvoorstellen.

b. *Verantwoordelijkheid en taak Douane*

De Douane is verantwoordelijk voor:

- risico-gebaseerd toezicht op de naleving van de aangifteplicht en opleggen van een kennisgevingsverplichting;
- het juist en volledig registreren van de aangifte- en kennisgevingsverplichtingsgegevens en deze tijdig verstrekken aan de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-NL).

De Douane treedt op als opdrachtnemer en is verantwoordelijk voor:

- de wijze van uitvoeren en handhaven (het "hoe");
- het jaarlijks opstellen van een geïntegreerd handavingsplan en meerjarenbegroting;
- het jaarlijks opstellen van een jaarverslag waarin verantwoording wordt afgelegd over de realisatie van het handavingsplan;
- DGFZ te informeren over tussentijdse wijzigingen in de wijze waarop zij toezicht- en controletaken uitvoert teneinde signalen voor beleidsverbeteringen door te geven.

c. *Bevoegdheden Douane*

De Douane ontleent haar controlebevoegdheden aan verordening 2018/1672 en de Adw. De Douane kan informatie overdragen op grond van de Adw. Bij het constateren van een strafbaar feit maakt de Douane gebruik van haar opsporingsbevoegdheden op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar Belastingdienst/Douane 2017. De Douane gebruikt haar opsporingsbevoegdheid uitsluitend voor de uitvoering van haar handhavingstaken.

6. Uitvoering

- a. *Werkwijze*   Uitgangspunt voor het douanetoezicht is risicobeheersing. Dit houdt in dat de Douane zich vooral richt op de risicovolle goederenzendingen en reizigersverkeer.
- De Douane maakt gebruik van uiteenlopende vormen van toezicht. Voor de taak van deze bijlage kunnen relevant zijn:
- controles van de aangiften en kennisgevingen;
  - fysieke controles van goederen.
- De Douane geeft de vastgelegde informatie binnen de taak en doel van de genoemde wetgeving door aan de FIU-NL, de Belastingdienst en andere partners die een taak hebben op het gebied van het bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering.
- De Douane stelt jaarlijks voor de taak van deze bijlage een uitvoeringsplan op.
- DGFZ levert beleidsprioriteiten en risico-indicaties aan ten behoeve van dit plan. Hierbij worden duidelijke verbanden aangegeven met de risicoanalyses zoals deze bestaan in de diverse relevante nationale en internationale risico assessments en andersoortige publicaties. Hiervoor heeft tevens afstemming plaatsgevonden met de FIU.
  - In het uitvoeringsplan wordt het douanetoezicht uitgewerkt voor de relevante douaneprocessen en dit plan wordt besproken met DGFZ.
- b. *Afhandeling overtredingen*   Als de Douane vaststelt dat er sprake is van een schending van de aangifteplicht of de kennisgevingsverplichting, wordt een fiscale strafbeschikking (FSB) opgelegd. Wanneer in de controle op de naleving van de aangifteplicht/kennisgevingsverplichting wordt geconstateerd dat er sprake is van een vermoeden van witwassen of terrorismefinanciering, wordt de zaak (conform regionale afspraken) overgedragen aan de opsporingsinstanties.
- c. *Douane-laboratorium*   Het Douanelaboratorium heeft geen taak op het beleidsterrein in deze bijlage.
- d. *Douane-voorschrift*   In het handboek VGEM, onderdeel Liquide Middelen, is nader beschreven hoe de Douane uitvoering geeft aan deze taak. DGFZ geeft instemming aan de tekst van dit voorschrift.

7. Planning, rapportage en evaluatie

- a. *Doelstellingen en prioritering*
- Jaarlijks wordt de volgende cyclus doorlopen om te komen tot de vaststelling van de (handhavings-)prioriteiten en de bijhorende doelstellingen ten behoeve van het jaarlijkse Handhavingsplan Douane:
- DGFZ stelt de handhavingsprioriteiten en de bijhorende doelstellingen vast ten behoeve van het Handhavingsplan Douane;
  - De Douane maakt een risicoanalyse voor wat betreft de handhaving van de in deze bijlage genoemde regelgeving en stelt op basis van de uitkomsten een uitvoeringsplan op.
  - De Douane bespreekt het uitvoeringsplan en de onderliggende risicoanalyse met DGFZ;
  - De Douane stelt de omvang van het toezicht vast door de beschikbare capaciteit te verdelen over de handhavingsprioriteiten (ook van de andere opdrachtgevers) en verwerkt dit in het Handhavingsplan Douane;
  - Als de voorgenomen handhavingsinspanning voor de taak van deze bijlage niet of niet volledig overeenkomen met de eerder vastgestelde handhavingsprioriteiten, wordt dit eerst besproken met DGFZ.
- b. *Rapportage en evaluatie*
- Evaluatie:
- De Douane en DGFZ bespreken jaarlijks of de afspraken in deze bijlage nog actueel en toereikend zijn en of er wensen en/of knelpunten in de samenwerking met betrekking tot de uitvoering van deze taak zijn. Indien nodig vindt actualisering van de bijlage plaats.
- Rapportage:
- De Douane draagt zorg voor de rapportage aan DGFZ over haar activiteiten met betrekking tot de taak van deze bijlage. Aan de hand van de geregistreerde aangiften en kennisgevingen, het uitgevoerde toezicht, de geconstateerde onregelmatigheden en behaalde effecten wordt het resultaat van de activiteiten in dit jaarlijkse overleg besproken. Als het overleg daartoe aanleiding geeft, kunnen de jaarlijkse afspraken bijgesteld worden.

8. Informatie-uitwisseling

- a. *Informatie-uitwisseling*
- Voor zover het de taak van de Douane met betrekking tot deze bijlage betreft, wordt informatie doelgebonden uitgewisseld tussen DGFZ en de Douane. De Douane deelt geen persoonsgebonden informatie met DGFZ verkregen vanuit uit controles die volgen uit de in deze bijlage beschreven taakoefening.
- Douane:
- stelt voor analyse desgevraagd aan DGFZ relevante gegevens beschikbaar, bijvoorbeeld uit databestanden en dossiers in relatie tot de hierboven benoemde regelgeving.
  - informeert DGFZ over wijzigingen van het handhavingsbeleid, nieuwe trends of nieuw ontstane risico's.
  - verstrekt alle aangifte-informatie geautomatiseerd aan de FIU-Nederland conform de afspraken in het convenant inzake samenwerking tussen: de Belastingdienst/Douane en de Financial Intelligence Unit-NL.
- DGFZ:
- informeert de Douane over de interpretatie van wet- en regelgeving, de achtergronden ervan en de beleidsmatige prioriteiten.
  - is agenda lid van de EU Cash Controls Experts Group en Cash Controls Committee.
  - fungeert als aanspreekpunt ten behoeve van beantwoording van beleidsmatige vragen en beleidsinterpretaties;
  - betreft de Douane bij nieuwe of te wijzigen wetgeving op het gebied van de hierboven benoemde beleid en wet- en regelgeving;
  - informeert de Douane over nieuwe trends of nieuw ontstane risico's.
- b. *Juridisch*
- Bij doelgebonden informatie-uitwisseling, zoals bedoeld in onderdeel a, verstrekken de algemeen directeur Douane, in zijn hoedanigheid van inspecteur als bedoeld in artikel 1:3, lid 1 onderdeel c Adw, en de door hem gemandateerde ambtenaren met gebruikmaking van de in artikel 1:33, lid 3 Adw gegeven bevoegdheid, op verzoek gegevens voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de in artikel 1:1 Adw bedoelde regelingen dan wel voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens die wet, aan de in deze bijlage genoemde organisatie(s).

9. Scholing en helpdesk

- a. *Opleiding en scholing*
- De Douane is verantwoordelijk voor de inzet van gekwalificeerd personeel voor de uitvoering van de taken die voortvloeien uit deze bijlage. Naast de generieke scholing van de douanemedewerkers voor de controle op de aangifte- en kennisgevingsplicht worden ook gespecialiseerde medewerkers opgeleid (vraagbaken liquide middelen) gericht op het onderkennen van witwassen en terrorismefinanciering. DGFZ levert desgevraagd steun bij de opleiding van douanemedewerkers.
- b. *Helpdesk-functie*
- Douane Landelijk Kantoor, afdeling Handhavingsbeleid, vervult de primaire helpdeskfunctie voor de medewerkers van de Douane met betrekking tot de wet- en regelgeving van deze bijlage. In geval van twijfel omtrent de interpretatie van beleid, wet- en regelgeving en/of beleidsprioriteiten, wordt afgestemd met DGFZ.

10. Overleg, coördinatie en beheer

- a. *Overleg* Met betrekking tot de onderwerpen van deze bijlage vindt overleg plaats in het DLK-DGFZ overleg.
- b. *Beleidsinhoudelijke coördinatie van deze bijlage* **DGFZ:** directie VDI, afdeling Douane
Douane: Douane Landelijk Kantoor, Afdeling Handhavingsbeleid, dossierhouder(s) Liquide Middelen

11. Publicatie in de Staatscourant

Van de inwerkingtreding van deze bijlage wordt melding gemaakt in de Staatscourant.

Op 1-12-2021 te Den Haag

Op 1-12-2021 te Rotterdam

De Directeur Verbruiksbelastingen, Douane en Internationale aangelegenheden,

De waarnemend directeur
Douane/Handhavingsbeleid en internationale aangelegenheden,

Dhr. Drs. R. Janssen

Mw. Mr. Drs. I.M. Uitermark